

PRRS-regler for konventionelle besætninger

gældende fra 2. januar 2020

Betegnelser og definitioner	4
1. Smittebeskyttelse	5
1.1 Indførsel af svin i besætningen	5
2. PRRS-status.....	5
2.1 PRRS-deklarationer	5
2.2 PRRS-statusbetegnelser.....	6
2.3 Uønsket smitte, betinget status og statusændring	6
3. Sundhedskontrol.....	8
3.1 Ansvar og indhold	8
3.2 Sundhedskontrollens gennemførelse.....	9

Betegnelser og definitioner

Ai/Au-drift:	Besætningsdrift, hvor hele besætningen fyldes med hhv. tømmer for svin på én gang. Ai/Au-drift i enkelte staldafsnit inden for samme besætningsområde betragtes sundhedsmæssigt som kontinuerlig drift.
Appendiks:	Del af besætningens sundhedsstatus. Forkortelse for de sygdomme, besætningen er deklareret positiv for.
Besætning:	Alle svin opstaldet på ét CHR-nummer.
Betinget status:	Der er mistanke om forekomst af uønsket smitte i besætningen eller der er en afvigelse fra den deklarerede sundhedsstatus eller fra PRRS-reglerne eller anden midlertidig begrænsning for salget.
Blå SPF-mappe:	Den manual, som Sundhedskontrollen benytter ved udførelsen af PRRS-kontrollen. Blå SPF-mappe ligger tilgængelig for dyrlæger, SPF-besætningsejere og SPF-Transportører på www.spfsus.dk under kode.
Ejer:	Ejer af en PRRS-deklareret konventionel besætning, der har indgået PRRS-Ejeraftale med Sundhedsstyringen - eller den, der på ejerens vegne er ansvarlig for besætningens daglige drift.
Højere status:	Ved højere status forstås, at dyrene er fri for en PRRS-type som de dyr, der sammenlignes med, er positive for.
Lavere status:	Ved lavere status forstås, at dyrene er positive for en PRRS-type, som de dyr, der sammenlignes med, er fri for.
Konventionel besætning:	En besætning, som er omfattet af en PRRS-aftale.
PRRS-regler:	Sundhedsstyringen "PRRS-regler for konventionelle besætninger"
SuS-samdriftbesætninger:	Besætninger, der efter godkendelse fra Sundhedsstyringen drives i sundhedsmæssig sammenhæng.
SPF-besætning:	Generelt udtryk om en besætning, hvis Ejer har indgået SPF-Ejeraftale med Sundhedsstyringen.
SPF-chauffør:	Chauffør, ansat hos SPF-Transportør og godkendt til at udføre SPF-transporter.
Sundhedsstyringen:	Sundhedsstyringen i SEGES, jf. PRRS-aftalen
SPF-systemet:	Landbrug & Fødevarers SPF-system
SPF-Transportør:	Transportør, der er godkendt af Sundhedsstyringen til at transportere svin inden for SPF-systemet. (SPF-Transportører oplyses på www.spfsus.dk)
SPF-Transportør(P):	SPF-Transportør i prøvetid.
SPF-vogn:	Godkendt SPF-transportvogn tilhørende en SPF-Transportør.
Sundhedskontrollen:	Den person eller organisation, der efter aftale med Sundhedsstyringen udfører PRRS-kontrollen i den pågældende besætning.
Sælgerbesætning:	Besætning, der leverer avlssvin og/eller smågrise til levebrug.
Ukendt:	Besætning uden deklareret sundhedsstatus

1. Smittebeskyttelse

1.1 Indførsel af svin i besætningen

- 1.1.1 Besætningen må kun tilføres svin med højere eller samme PRRS-status, som besætningen selv har. Hvis der tilføres dyr med lavere PRRS-status end besætningens, forpligter Ejer sig til straks at give Sundhedsstyringen besked.

2. PRRS-status

2.1 PRRS-deklarationer

- 2.1.1 Sundhedsstyringen deklarerer Besætninger med sundhedsstatus Ukendt kan deklarerer med PRRS-status, såfremt Ejeren indgår "PRRS-aftale" med Sundhedsstyringen. Der deklarerer for europæisk PRRS og amerikansk PRRS, der forkortes hhv. PRRS1 og PRRS2.
- 2.1.2 Opnåelse af PRRS-status
- a) Kan ske ved fuldstændig tømning af besætningen.
  - b) Dokumentation for PRRS-status efter ét af Sundhedsstyringen individuelt fastlagt program.

2.2 PRRS-status-betegnelser

- 2.2.1 Besætningen betegnes som "PRRS-dekl. plus relevante appendikser for PRRS".

Der er følgende statusbetegnelser:

Statusbetegnelser	Fortolkning
PRRS-dekl. (Negativ)	Negativ for PRRS
PRRS-dekl. +PRRS1	Positiv for europæisk PRRS
PRRS-dekl. +PRRS2	Positiv for amerikansk PRRS
PRRS-dekl. +PRRS1 +PRRS2	Positiv for europæisk og amerikansk PRRS
PRRS-dekl. +sanPRRS1	Under sanering for europæisk PRRS
PRRS-dekl. +sanPRRS2	Under sanering for amerikansk PRRS
PRRS-dekl. +sanPRRS1 +sanPRRS2	Under sanering for europæisk og amerikansk PRRS
PRRS-dekl. +PRRS1 +sanPRRS2	Positiv for europæisk PRRS og under sanering for amerikansk PRRS
PRRS-dekl. +sanPRRS1 +PRRS2	Under sanering for europæisk PRRS og positiv for amerikansk PRRS
PRRS-dekl. under PRRS-totalsanering	Under PRRS-totalsanering

PRRS-statusbetegnelser deklarerer på samme måde i SPF-besætninger, og der kan derfor indkøbes dyr fra SPF-besætninger med højere eller samme PRRS-sundhedsstatus.

Ved indkøb af dyr med lavere status ændres besætningens PRRS-status tilsvarende.

Information om besætningens sundhedsstatus, herunder en eventuel Betinget status er tilgængelig på Sundhedsstyringens hjemmeside www.spfsus.dk

- 2.2.2 En besætning kan saneres for én eller begge PRRS-typer efter et af Sundhedsstyringen godkendt sanerings- og kontrolprogram. Saneringsstatus opnås efter indstilling fra Sundhedskontrollen til Sundhedsstyringen.
- 2.2.3 To eller flere besætninger med samme PRRS-status, der drives og sundhedskontrolleres i sammenhæng, kan godkendes og registreres som "SuS-samdrift". Indførelse og ophævelse af SuS-Samdrift sker efter indstilling fra Sundhedskontrollen til Sundhedsstyringen.

2.3 Uønsket smitte, betinget status og statusændring

- 2.3.1 Ved uønsket smitte forstås:
a) Infektion med én af de PRRS-typer, som besætningen iflg. sin sundhedsstatus er deklareret fri for, jf. pkt. 2.2.1.
- 2.3.2 Ejer skal omgående give meddelelse til Sundhedskontrollen, hvis:
a) han får mistanke om / kendskab til uønsket smitte i sin besætning,
b) besætningen tilføres svin med lavere status.
Sundhedskontrollen giver herefter meddelelse til Sundhedsstyringen, hvis mistanken ikke kan afkræftes.
- 2.3.3 Sundhedskontrollen, SPF-Transportører og Sundhedsstyringen har samme forpligtelse som nævnt for Ejer i pkt. 2.3.2., hvis de konstaterer eller får kendskab til sådanne tilfælde.

Sundhedskontrollen er desuden forpligtet til at videregive relevante meddelelser fra Ejer, jf. pkt. 2.3.2, til Sundhedsstyringen.
- 2.3.4 I alle tilfælde nævnt i 2.3.2 meddeler Sundhedsstyringen med øjeblikkelig virkning betinget status for besætningen hhv. ændrer besætningens status. Det sker ved skriftlig eller elektronisk meddelelse til Ejer og Sundhedskontrollen. SPF-Transportørerne informeres elektronisk.

Sundhedsstyringen kan i øvrigt meddele betinget status for en besætning i alle tilfælde, hvor hensynet til købere af svin fra besætningen betinger det.
- 2.3.5 Sundhedsstyringen kan indføre afledt betinget status for besætninger, der har modtaget svin fra eller leveret svin til en besætning med betinget status. Det gælder alle leverancer inden for de sidste 42 dage før indførelsen af betinget status.

Sundhedsstyringen modtager automatisk navne på samhandelsbesætninger fra SPF-Transportørerne. Derimod er det Ejer af besætningen med betinget status, som straks ved indførelsen af den betingede status skal give Sundhedsstyringen navne og CHR-nr. på eventuelle andre

samhandelspartnere, som han har handlet med inden for de sidste 42 dage før indførelsen af Betinget status, uden medvirken af SPF-Transportører.

Afledt betinget status indføres for de besætninger, hvor årsagen til den betingede status har betydning for den pågældende besætnings deklarede sundhedsstatus.

Afledt betinget status meddeles skriftligt fra Sundhedsstyringen til Ejer og elektronisk til SPF-Transportører.

Samhandelspartnere inden for de nævnte 42 dage, hvor den Betingede status ikke har betydning for den pågældende besætnings sundhedsstatus, orienteres skriftligt af Sundhedsstyringen.

Øvrige samhandelspartnere, inden for de nævnte 42 dage, orienteres skriftligt af Sundhedsstyringen om den betingede status. Der indføres ikke afledt betinget status i disse besætninger.

2.3.6 Hvis der er en leverance via en SPF-Transportør i gang fra en besætning, som får indført betinget status, afbrydes transporten og køberne til leverancen orienteres af SPF-Transportøren, idet grisene på vognen får samme status som leverandørbesætningen.

2.3.7 Under betinget status og afledt betinget status må der fra besætningen kun leveres svin direkte til slagtning - eller til købere, som forud har accepteret, at svinene har betinget status.

2.3.8 Betinget status og afledt betinget status ophæves efter indstilling fra Sundhedskontrollen, når de af Sundhedsstyringen fastlagte undersøgelser i Blå SPF-mappe er foretaget, og mistanken om uønsket smitte er afkræftet.

Ophævelsen meddeles af Sundhedsstyringen til Ejer, SPF-Transportører, Sundhedskontrollen og samhandelspartnere, jf. pkt. 2.3.5.

2.3.9 Hvis mistanken om uønsket smitte bekræftes, ændres besætnings registrerede sundhedsstatus.

Dette meddeles skriftligt fra Sundhedsstyringen til Ejer, Sundhedskontrollen, samhandelspartnere og evt. andre relevante personer. SPF-Transportørerne informeres elektronisk.

Aftaleforholdet til Sundhedsstyringen berøres ikke af statusændringen.

2.3.10 Hvis en besætning med betinget eller afledt betinget status ophører med produktion - eller på eget initiativ overgår til lavere sundhedsstatus - inden den betingede status er afklaret, kan Sundhedsstyringen pålægge Ejer at gennemføre denne afklaring.

Alternativt kan Sundhedsstyringen pålægge Ejer at betale for afklaring af afledt betinget status i berørte samhandelsbesætninger. Betalingen kan dog maksimalt omfatte omkostningerne ved 2 ordinære afklaringsbesøg pr. samhandelsbesætning.

- 2.3.11 Ejer kan ikke kræve erstatning hos Sundhedsstyringen for eventuelle tab i en periode med betinget / afledt betinget status, herunder omkostninger til opklaring af mistanken.
- 2.3.12 I forbindelse med betinget status og statusændring efter konstateret uønsket smitte er Ejer forpligtet til at fremlægge alle oplysninger, som Sundhedskontrollen har brug for til belysning af baggrunden for den betingede status hhv. statusændringen.
- 2.3.13 Sundhedsstyringen indfører betinget status for besætningen, hvis de årlige statusblodprøver, jf. pkt. 3.2.2, ikke gennemføres rettidigt. Det sker den anden tirsdag i måneden efter blodprøverne skulle have været udtaget, hvis Sundhedsstyringen ikke har modtaget skriftlig besked om udtagningen.
- Der opkræves samtidig et administrationsgebyr hos Ejer.
- Hvis blodprøverne ikke er udtaget senest 15 dage herefter, ændres besætningens registrerede sundhedsstatus uden yderligere varsel, som om besætningen var konstateret smittet med den pågældende sygdom.
- 2.3.14 Sundhedsstyringen er - efter beslutning i SPF-Brugerudvalget - berettiget til at undersøge besætninger med PRRS-deklaration - eller en repræsentativ gruppe heraf - for forekomst/udbredelse af nye typer af sygdomme i Danmark, idet undersøgelsen tilrettelægges således, at den enkelte besætning ikke kan identificeres.
- Sundhedsstyringen har i den forbindelse ingen oplysningspligt over for Ejer eller andre personer.
- 2.3.15 Ejer betaler et årligt gebyr for besætningens PRRS-deklaration.
- Har Ejer, trods påmindelse, ikke betalt det årligt fakturerede PRRS-gebyr, så Sundhedsstyringen har modtaget det og administrationsgebyret for påmindelsen senest 14 dage efter faktura-dato, ophører PRRS-aftalen uden yderligere varsel fra samme dato. Besætningens sundhedsstatus ændres samtidig til " Ukendt".

3. Sundhedskontrol

3.1 Ansvar og indhold

3.1.1 Kontrollen med besætningernes PRRS-status varetages på Sundhedsstyringens vegne af en dyrlæge fra en dyrlægepraksis, som har indgået særlig aftale herom med Sundhedsstyringen. Funktionen betegnes generelt som Sundhedskontrollen. Ejer vælger selv, hvilken af de godkendte dyrlægepraksisser, som skal foretage sundhedskontrollen i henhold til afsnittet om PRRS-deklaration i "Blå SPF-mappe".

Alle dyrlæger, som begynder i en praksis med en Dyrlæge-aftale, og som ikke tidligere har gennemgået et kursus i sundhedskontrol afholdt af Sundhedsstyringen, skal deltage i det førstkomende udbudte kursus efter ansættelse. Sundhedsstyringen skal minimum 1 gang årligt udbyde et kursus i sundhedskontrol for dyrlæger. Blå SPF-mappe ligger tilgængelig for dyrlæge, besætningsejer og SPF-Transportører på www.spfsus.dk under kode.

3.1.2 Sundhedskontrollen skal ved løbende undersøgelser og ved overvågning af:

- a) betydende kliniske tegn på PRRS,
- b) relevante fund og laboratorieundersøgelser kontrollere, om besætningens PRRS-status er i overensstemmelse med den hos Sundhedsstyringen registrerede PRRS-status for besætningen.

Ejer og staldpersonale er i den forbindelse forpligtet til at besvare relevante spørgsmål fra Sundhedskontrollen.

3.2 Sundhedskontrollens gennemførelse

3.2.1 Sundhedskontrollen gennemgår besætningen sammen med Ejer mindst én gang årligt for:

- a) kliniske tegn på PRRS.
- b) relevante undersøgelser i relation til besætningens PRRS-status

3.2.2 Mindst én gang årligt udtages 20 blodprøver til undersøgelse for PRRS. Laboratoriesvaret overføres elektronisk til Sundhedsstyringen.

I en nyetableret besætning skal blodprøverne udtages første gang senest 12 måneder efter første leverance.

Sundhedsstyringen kan administrativt ændre kontrolprocedurerne, og ændringen meddeles på www.spfsus.dk.

3.2.3 Ved " Ai/Au-drift" på ejendomsniveau er det ikke nødvendigt med årlige blodprøver, hvis Sundhedskontrollen mindst én gang årligt attesterer, at besætningsområdet er set tomt og rengjort.

- 3.2.4 Undersøgelser af blodprøver og organmateriale skal foretages på relevant dansk laboratorium, der er godkendt af det offentlige.
- 3.2.5 Ved meddelelse fra laboratorium om fund af uønsket PRRS-smitte i blodprøver, skal Sundhedskontrollen straks give besked til Sundhedsstyringen.

Sundhedsstyringen

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

Tlf. 8740 5101

spfsus.dk